

ΠΑΒ	2439
1 0 ΙΑΝ. 2011	

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για την κα Υπουργό
Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Ο βουλευτής Νικόλαος Τσούκαλης κατέθεσε αναφορά, την
επιστολή των φορέων του Ν. Αιτωλ/νίας κατά της εκτροπής του
Αχελώου ποταμού

Αθήνα 21-12-2010

Ο καταθέτων βουλευτής

Νικόλαος Τσούκαλης

ΦΟΡΕΙΣ Ν ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΡΟΠΗΣ
ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ

Αγρίνιο 6 Δεκεμβρίου 2010

Προς
Την κ. Τίνα Μπιρμπίλη
Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
Αμαλιάδος 17
Α Θ Η Ν Α

Με την παρούσα **διαμαρτυρούμεθα εντονότατα** για τις τελευταίες εξελίξεις στο ζήτημα της κατάρτισης Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδος. Ειδικότερα:

Το Υπουργείο σας έχει δηλώσει, ότι το έργο της εκτροπής του Αχελώου χρήζει επανεξέτασης, ότι θα πραγματοποιηθεί μόνον εάν αυτό προκύψει ως αδήριτη ανάγκη από τα σχέδια διαχείρισης, περί των οποίων προβλέπει η Οδηγία 2000/60/ΕΚ, και ότι στα σχέδια αυτά θα δοθεί έμφαση στη λεπτομερή διερεύνηση όλων των δυνατοτήτων εξοικονόμησης νερού και κάλυψης ζήτησης μέσω μέτρων και έργων στο υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας.

Πρόσφατα ανακοινώθηκε ότι ήδη αναθέσατε σε ιδιωτικές εταιρείες μελετών, κατόπιν προκήρυξης, το έργο κατάρτισης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδος. Το περιεχόμενο της σχετικής σύμβασης παραμένει άγνωστο καθώς δεν τηρήθηκαν οι σχετικές διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπονται από τη σχετική εθνική και κοινοτική νομοθεσία, δηλαδή δεν αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο στα πλαίσια της εξαγγελλλόμενης διαφάνειας.

Στη σχετική προκήρυξη δεν αποτυπώνεται η ευαισθησία του Υπουργείου σας, για την έμφαση, που πρέπει να δοθεί στην εξαντλητική διερεύνηση όλων των δυνατοτήτων εξοικονόμησης νερού και κάλυψης της ζήτησης μέσω μέτρων και έργων στο υδατικό διαμέρισμα της Θεσσαλίας, παρόλο που αυτό αποτελεί ένα από τα καίρια ζητήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα σχέδια διαχείρισης.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι ο ταμιευτήρας της Κάρλας, το φράγμα Γυρτώνης, τα φράγματα στον Πηνειό και στον Ενιπέα, αποτελούν έργα υψίστης σημασίας για την ορθολογική χρήση του υδάτινου δυναμικού για τη Θεσσαλία. Ο μερικός επαναπλημμυρισμός της λίμνης Κάρλας, παρά τις σημειούμενες ενέργειες δολιοφθοράς, έχει αποδώσει ήδη εξαιρετικά αποτελέσματα στον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα αλλά και στην επάρκεια νερού στη Θεσσαλία.

Κατά το παρελθόν αλλά και κατά το τρέχον έτος συνέβησαν και συμβαίνουν έντονα πλημμυρικά φαινόμενα του Πηνειού. Αρκεί να σημειωθεί ότι τον Ιούνιο, τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2010, ο Πηνειός μετέτρεψε σε λίμνη τεράστιες εκτάσεις του θεσσαλικού κάμπου.

Το γεγονός ότι η διερεύνηση των πλημμυρικών φαινομένων στη Θεσσαλία δεν έχει συμπεριληφθεί στα βασικά αντικείμενα του προκηρυχθέντος έργου, μας εμβάλλει ευλόγως, σε επιπρόσθετο προβληματισμό, αφενός για την αξιοπιστία των αναμενόμενων μελετών, αφετέρου για την αλήθεια της σχετικής δήλωσης του Υπουργείου σας.

Παρατηρούμε λοιπόν, ότι το Ελληνικό Δημόσιο, ενώ δεν διστάζει να προσλάβει ξένους μηχανικούς, προκειμένου να επιτύχει την ολοκλήρωση της σήραγγας εκτροπής των υδάτων του Αχελώου, παραμένει ασυγκίνητο και αδρανές ενώπιον του φαινομένου της μέχρι κορεσμού αφθονίας των επιφανειακών υδάτων στη λεκάνη της Θεσσαλίας.

Αντί να σχεδιασθεί και να προγραμματισθεί η διαχείριση των πλημμυρικών φαινομένων του Πηνειού και των άλλων ποταμών της Θεσσαλίας, προκειμένου να διασφαλισθεί η υδρολογική υγεία του κάμπου και ταυτόχρονα να προληφθούν οι εκ των πλημμυρών ποικίλοι κίνδυνοι και επιπτώσεις, επιδιώκεται η μετακόμιση του σημαντικότερου ποταμού της χώρας! Έτι περισσότερο το εν λόγω έργο εκτροπής δεν αποτελεί επένδυση ούτε μπορεί να χαρακτηριστεί ως μέρος σχεδίου ορθολογικής διαχείρισης υδάτων. Αντιθέτως η υλοποίησή του οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην καταστροφή σημαντικών οικοσυστημάτων της Βόρειας Πίνδου, στην μη αναστρέψιμη υποβάθμιση των προστατευμένων υγροτόπων των εκβολών του Αχελώου και των

λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου και Αιτωλικού, στην εξαφάνιση σημαντικών μνημείων πολιτισμού όπως μοναστήρια (Άγιος Γεώργιος Μυροφύλλου) και ιδιαίτερου κάλλους πέτρινα γεφύρια.

Μας προξενεί δε, αλγεινή εντύπωση το γεγονός, ότι την πολυσύνθετη εργασία της κατάρτισης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδος, η οποία θα καθορίσει το μέλλον και τη βιωσιμότητα των υδατικών πόρων της Ελλάδας, θα την διεκπεραιώσουν εμπορικές (ανώνυμες) εταιρίες μελετών, δίχως την παραμικρή συμμετοχή αξιόπιστων επιστημονικών φορέων (όπως π.χ. το ΕΛΚΕΘΕ) ή/και Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων.

Μάλιστα, με αφορμή την προκήρυξη των Σχεδίων Διαχείρισης, ο Σύνδεσμος Γεωλόγων Μελετητών Ελλάδας, διαμαρτυρήθηκε εγγράφως προς το Υπουργείο σας (με την από 28-4-2010 ένστασή του) για την αμελητέα συμμετοχή του υδρογεωλογικού αντικείμενου τονίζοντας ότι *«χωρίς σωστή προσέγγιση στα υπόγεια ύδατα κανένα πρόγραμμα υδατικής διαχείρισης δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα»*. Η ορθή αυτή επισήμανση κλονίζει εξ υπαρχής την επιστημονική αξιοπιστία των υπό κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης.

Πληροφορηθήκαμε ότι η μια από τις δυο εταιρίες που ανέλαβαν τις εν λόγω μελέτες, είναι εκείνη που είχε καταρτίσει το ψευδεπίγραφο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής των ποταμών Πηνειού και Αχελώου, το οποίο εγκρίθηκε από το νόμο 3481/2006, η κρίση της αντισυνταγματικότητας του οποίου στην ουσία έχει ήδη κριθεί με την με αριθμό 3054/2009 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ενώ με την ίδια απόφαση αποστέλλονται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σειρά προδικαστικών ερωτημάτων που αφορούν στην εφαρμογή της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Είναι γνωστό ότι το ανωτέρω σχέδιο το οποίο δεν εκπλήρωνε ούτε κατ' ελάχιστο τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατέληγε στο συμπέρασμα της ανάγκης πραγματοποίησης της εκτροπής του Αχελώου. Υπό τα δεδομένα αυτά, ουδείς μπορεί να αναμένει από τα υπό κατάρτιση σχέδια διαχείρισης, μian αμερόληπτη επιστημονική κρίση περί του προβλήματος!

Προς επίρρωση των ανωτέρω συνηγορεί ένα από τα βασικά αντικείμενα της μελέτης, όπως αυτά αναφέρονται στην προκήρυξη, το οποίο κάνει λόγο για *«οριστικό προσδιορισμό των ιδιαιτέρως τροποποιημένων και τεχνητών υδατικών συστημάτων της*

περιοχής μελέτης, καθώς επίσης και των εξαιρέσεων από την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.»

Παρατηρούμε ότι στην οδηγία δεν υπάρχει έννοια προσωρινού ή οριστικού προσδιορισμού των τεχνητών και τροποποιημένων συστημάτων. Μάλιστα, ο προσδιορισμός αυτός δεν προβλέπεται από την Οδηγία ως υποχρέωση, αλλά ως παρερχομένη δυνατότητα στα κράτη- μέλη.

Κατά τις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας, ο εν λόγω προσδιορισμός γίνεται από το Κράτος, απαιτεί ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία και οπωσδήποτε δεν αποτελεί αντικείμενο των σχεδίων διαχείρισης, αφού «αυτός και η αιτιολόγησή του πρέπει να μνημονεύονται ειδικώς στα σχέδια διαχείρισης που επιβάλλει το άρθρο 13(τελευταίο εδάφιο παρ. 3 αρ. 4 της οδηγίας 200/60/ΕΚ).

Από τις ίδιες διατάξεις προκύπτει ότι η παρεχόμενη δυνατότητα προσδιορισμού των τεχνητών/τροποποιημένων συστημάτων αφορά μόνο τα υφιστάμενα και λειτουργούντα τεχνητά ή ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα και όχι και τα σχέδια ή τα έργα για την μελλοντική τροποποίηση υδατικών συστημάτων. Σε κάθε περίπτωση, δεν αφορά έργα τροποποίησης, των οποίων η νομιμότητα απομένει να κριθεί σε επίπεδο κοινοτικού δικαίου.

Υπό τα νομικά αυτά δεδομένα, στις λεκάνες απορροής του Αχελώου «τεχνητά ή ιδιαιτέρως τροποποιημένα συστήματα επιφανειακών υδάτων, είναι μόνον αυτά που βρίσκονται στον κάτω ρου του ποταμού, από την τεχνητή λίμνη των Κρεμαστών και νοτιότερα.

Σας δηλώνουμε

ότι δεν θα ανεχθούμε μελέτες που καταλήγουν στο συμπέρασμα ανάγκης της εκτροπής του Αχελώου, χωρίς την απαραίτητη τεκμηρίωση από ομάδα ειδικών επιστημόνων και μηχανικών,

ότι θα αντιμετωπίσουμε άμεσα κάθε προσπάθεια συμπερίληψης των έργων εκτροπής του Αχελώου στον προσδιορισμό των τεχνητών ή ιδιαιτέρως τροποποιημένων ελληνικών συστημάτων υδάτων επιφανείας, είτε αυτός πραγματοποιηθεί (παρανόμως) από τα υπό κατάρτιση σχέδια διαχείρισης, είτε από πράξη της Διοίκησης.

Σας καλούμε

όπως προβείτε στην κατάρτιση των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδος σύμφωνα με ειδική τεκμηριωμένη μελέτη με τη συμμετοχή αξιόπιστων επιστημονικών φορέων και Πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.

όπως δημιουργήσετε ή συμπεριλάβετε ομάδα ειδικών επιστημόνων και μηχανικών για την αρτιότερη επιστημονική υποστήριξη της κατάρτισης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδος, οι οποίοι θα μελετήσουν προσεκτικά- εκτός των άλλων- τα πλημμυρικά φαινόμενα και την εν γένει συμπεριφορά του Πηνειού και των άλλων συστημάτων υδάτων επιφανείας της Θεσσαλίας και θα προτείνουν έργα συλλογής και αποθήκευσης του εκάστοτε πλεονάζοντος ύδατος στη μείζονα υδρολογική λεκάνη τους Θεσσαλίας.

όπως μας χορηγήσετε αντίγραφο ή μας γνωστοποιήσετε με οποιονδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο το περιεχόμενο της υπογραφείσας σύμβασης με τις αναδόχους εταιρίες μελετών.

όπως παύσετε οποιαδήποτε ενέργεια συναφή με την συνέχιση του έργου της εκτροπής του Αχελώου.

Σε αντίθετη περίπτωση **σας δηλώνουμε** ότι θα ασκήσουμε τα νόμιμα δικαιώματά μας ενώπιον παντός αρμόδιου Δικαστηρίου και ενώπιον οποιασδήποτε αρχής εθνικής ή κοινοτικής.

ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ

1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνανίας, που εδρεύει στο Μεσολόγγι,
2. Δήμος Αγρινίου, που εδρεύει στο Αγρίνιο, οδός Χαρ. Τρικούπη 10,
3. Δήμος Μεσολογγίου, που εδρεύει στο Μεσολόγγι, οδός Μάγερ 20,

4. Δήμος Αιτωλικού, που εδρεύει στο Αιτωλικό, πλατεία Γ. Λιακατά,
5. Δήμος Οινιαδών, που εδρεύει στο Νεοχώρι Αιτωλοακαρνανίας,
6. Δήμος Ινάχου, που εδρεύει στο Χαλκινόπουλο Αιτωλοακαρνανίας
- 7 Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αιτωλοακαρνανίας, που εδρεύει στη πόλη του Μεσολογγίου, πλατεία Μπότσαρη,
8. Επιμελητήριο Αιτωλοακαρνανίας, που εδρεύει στο Αγρίνιο, οδός Παπαστράτου αριθ. 53
9. Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αγρινίου, που εδρεύει στο Αγρίνιο, οδός Παπαϊωάννου 23,
10. Τ.Ε.Ε. Περιφερειακό Τμήμα Ν. Αιτωλοακαρνανίας, που εδρεύει στο στο Αγρίνιο, οδός Πάνου Σούλου